

Srbsko není v EU, naštěstí! Když Putin použije svůj trumf, tak EU čeká peklo!

[pz prvnizpravy.cz/zpravy/zpravy/srbsko-neni-v-eu-nastestikdyz-putin-pouzije-svuj-trumf-tak-eu-ceka-peklo](https://prvnizpravy.cz/zpravy/zpravy/srbsko-neni-v-eu-nastestikdyz-putin-pouzije-svuj-trumf-tak-eu-ceka-peklo)

Krizе související s dodávkami plynu chce Evropská unie zmírnit přijetím nového zákona. Ale co když je prostě příliš málo plynu, ptá se německá Deutsche Welle.

Vladimir Putin, ruský prezident

18. července 2022 - 06:20

Pokud Rusko po dokončení pravidelné generální opravy plynovodu Nord Stream 1 nebude pokračovat v dodávkách plynu do Evropské unie, bude platit Směrnice EU pro zabezpečení dodávek plynu z roku 2017, která má označení: SOS (Security of zásobování).

Všichni členové Evropské unie musí mít krizové plány a třístupňový varovný systém. Ne všechny vlády však svůj domácí úkol splnily.

Členové EU jsou rozděleni do regionálních skupin, které společně nesou rizika. Jednou skupinou jsou například pobaltské státy a Finsko, které byly dosud zcela závislé na ruském plynu a které již částečně hledaly alternativy.

Druhou skupinou je Portugalsko, Španělsko a Francie, které odebírají málo ruského plynu a kterých se pozastavení dodávek přímo netýká. V případě krize se členové Evropské unie zavazují vzájemně si pomáhat v „solidaritě“, tedy vzájemně si dodávat plyn a vyměňovat si informace.

Členové EU by navíc měli před začátkem topné sezóny naplnit své zásobníky plynu alespoň na 80 procent celkové kapacity.

Problém, který vidí řada odborníků i politiků, je v tom, že v případě pozastavení dodávek od největšího dodavatele, Ruska, bude extrémně obtížné naplnit zásobníky a vzájemně si dodávat plyn.

Německo je největším odběratelem ruského plynu v Evropě a důležitou tranzitní zemí pro plyn přepravovaný přes Nord Stream a další plynovody. Co

by se stalo, kdyby Německo přestalo dostávat ruský plyn? Musel by plyn, který odebírá například z Norska nebo Nizozemska, nechat přecházet do jiných zemí, i když má Německo samo nedostatek?

Německý ministr hospodářství Robert Habeck v současné době spolupracuje se sousedními zeměmi na dohodách o solidaritě pro dodávky v takových krizových situacích.

„Musíme analyzovat a určit, co přesně se stane. Takže když je vyhlášen stav nedostatku plynu, v kterých zemích, v jakých krocích, abychom přesně věděli, co se děje,“ řekl Habeck při návštěvě svého českého kolegy Josefa Sikely.

Habeck vyjednal smlouvu s českou vládou. Nedostatek je třeba řešit společně, říká Habeck, aby jednotlivé země nebyly zavaleny problémy. Například Česká republika získává plyn téměř výhradně plynovodem přes Německo. A Polsko dostává plyn přes Německo, z Nord Stream 1 . Švýcarsko je zcela závislé na dodávkách plynu přes Německo.

IW varuje před kolapsem trhu s plynem v EU: Každý bude bojovat za sebe

Nařízení EU SOS stanoví, že plyn musí být nabízen pouze těm zemím, které samy vyhlásily krizový stav a které přijaly veškerá opatření ke snížení spotřeby. Nákup a prodej plynu by měl být nadále regulován částečně prostřednictvím soukromých, částečně prostřednictvím státních dodavatelů plynu, což je v době krize složitý postup.

Stanovení horní hranice ceny plynu, které navrhla Itálie, zatím Evropská unie odmítá jako kontraproduktivní. Bulharsko, které ruský Gazprom bojkotuje, nadále propouští ruský plyn přes plynovod TurkStream do Srbska a Maďarska. Pokračovalo by to takto i v případě krize?

Maďarsko vyhlásilo krizový stav a zakázalo veškerý vývoz energie, čímž se zcela rozloučilo se solidárním společenstvím. Energetický expert Georg Zakman z bruselského institutu Bruegel se domnívá, že nejde o chytrý krok Maďarska.

„U země bez přístavu se spotřebou 10 miliard metrů krychlových a skladovací kapacitou tři miliardy metrů krychlových si nejsem jistý, zda je to chytré rozhodnutí,“ píše Zakman na Twitteru.

Jak šetřit energie? Nápady z Německa: Močení ve sprše

Evropská komise dlouhodobě doporučuje členským zemím uzavírat dohody o společných dodávkách, protože v Bruselu neexistuje centrální řízení o kvótách a podobně. Německo dosud uzavřelo smlouvy se třemi zeměmi: Dánskem, Rakouskem a Českou republikou. Rovněž bylo dosaženo dohod mezi Litvou a Lotyšskem, Estonskem a Lotyšskem, Finskem a Estonskem, Itálií a Slovinskem.

Složité jsou i vlastnické vztahy dodavatelů plynu. Na trhu EU často existují přeshraniční spoluvlastnictví. Například finský stát je spoluvlastníkem největšího dodavatele plynu v Německu. Otázkou je, kdo koho zachrání, pokud se soukromé firmy dostanou do krize?

„Hlavní problémy nevyřeší ani koordinace mezi členskými státy, ani plány Evropské komise,“ říká křesťansko-demokratický zástupce v Evropském parlamentu Markus Ferber, „je prostě příliš málo plynu.“

„Takovou zimu nepřežijeme,“ řekl Ferber v Bruselu.

Intenzivně se hledají alternativy. Pobaltské země a Německo doufají, že plyn získají z Blízkého východu nebo z USA, který by měl přicházet přes plovoucí terminály LNG, které se teprve musí postavit. Itálie nakupuje plyn v Alžírsku a Ázerbájdžánu. Další objemy plynu z Norska, Spojeného království, Alžírsko a Nizozemska se nakupují za ceny, které stále rostou.

To vše však podle Evropské komise nebude stačit na krátkodobou kompenzaci nedostatku ruských dodávek plynu. Brusel proto vyzývá k úsporám a omezení spotřeby plynu v některých veřejných institucích. Robert Habeck nedávno tvrdil, že soukromé domácnosti by v dodávkách plynu neměly mít nutně výhodu oproti průmyslovým společnostem.

Evropská komise představí krizový plán příští týden. Stanoví, že výroba elektřiny v plynových tepelných elektrárnách by měla mít přednost před vytápěním a vařením v soukromých domácnostech. Průmysl by měl mít prozatím nižší prioritu.

Pravidla EU by se musela změnit, říká německé spolkové ministerstvo hospodářství v Berlíně, protože byla napsána pro případ krátkodobých přerušení dodávek v určitých zemích, a ne pro všeobecný nedostatek. Evropská komise chce navíc stanovit, že budovy veřejných institucí a pracovišť budou vytápěny pouze na 19 stupňů. Platforma pro společné zadávání zakázek na plyn několika členských států EU byla dohodnuta, ale zatím není funkční.

Evropská komise předpokládá, že úsporou energie v soukromých domácnostech a podnicích lze kompenzovat třetinový nedostatek plynu z Ruska. A co zbývající dvě třetiny? Ministři energetiky EU by o tom měli jednat na mimořádné schůzi za deset dní, píše Deutsche Welle.

(rp,prvnizpravy.cz,informeř.foto:arch.)